

MAĞLUP HAYAT

FATMA TUTAK

Emekliler lokaline geldiğinde sağ koldaki masalardan birinde iki arkadaşının karşılıklı oturduğunu gördü. Kapıdan girene dikkat etmemiş, kendisinin içeri girdiğini de görmemişlerdi. Doğrusu buna biraz şaşırdı. Yanlarına geldiğinde ciddi bir mesele hakkında konuşulan ortamlarda oluşan o havayı sezdi ve merakı büsbütün arttı. Sessizce bir baş selamı vererek boş bir sandalye çekip oturdu.

Adamlardan biri, yaşı diğerinden küçük olmasına rağmen yüzü iyice kırışmış, beli hafifçe bükük olanı, Hakkı, anlatıyor: *"Kuzum nedir bu telefon merakı Allah aşkına, millete ne oluyor anlamıyorum. Sanki bebekler; o adı batasıca da acıttıkça kendilerini emziren analarımış gibi yere göğe koyamıyorlar."* Bunu söylerken yan gözle masadakileri süzdü. Durumu anlatırken kullandığı deyimnin hem zahiri hem batını manayı karşıladığını hatırlatan bu bakışta kelimelere ne derece hâkim bir zekâya sahip bulunduğunu anlatmak istiyordu.

Karşıdakinin ciddi bir ifadeyle muhatabını dinlemeye devam etmesi anlatıcının şevkini kamçılardı. Derin bir nefesi La Havle ile bırakıp bu kez yeni gelene yönelerek: *"Hoş geldin Galip Bey"* der demez cevabı beklemeden söylemini sürdürdü.

"Yahu ne büyüğe saygı kaldı ne bir şey! Yanlarında iki laf edilmiyor. Sanki büyülenmişler gibi gözleri sürekli o merette."

Konuşma bu minvalde sürüp gitti. Şikâyet ağırlıklı başka konulara geçildiği de oldu...Lokaldeki insanlar ve mevzular kendisini sıkıyordu. Halkın kahir ekseriyeti karşılıklı konuşmayı bir şeylerden şikâyet etmek zannediyordu. Birbirini anlamak niyetiyle yapılan derin sohbeti, özellikle şu günlerde, ne çok arzuluyordu. Dost sohbeti gönlün gıdasıydı ancak hey hat ki o dostu nerede bulmalı?

Eski bir apartmanın çatı katında bulunan kiralık odasına kapanmadan evvel yol üstündeki kırtasiyeden dolma kalemını doldurttu. Yıllarca öğrencilerine o kalemle not vermiş, en çarpıcı hikayelerini onunla yazmıştı. Bakmayın şimdilerde defterin kalemin pabucu dama atılmıştı amma onların verdiği zevki hangi mekanizma veya hangi teknoloji verebilirdi? Tüm bunlara rağmen o da yazılarını nicedir daireden verdikleri eski bir bilgisayarda yazıyordu. Ancak taslaklar ilk önce hep o

emektar dolma kalemle kara kaplı deftere yazılırdı.

Apartmana girip daracık kıvrıntılı ve oldukça dik merdiveni tırmandı. Nefes nefese ulaştığı kapının kilidine anahtarı takıp çevirdi. İlk çevirişte takılma huyu olduğunu bildiğinden nakışlı kola abanıp ikinci, üçüncü defa deneyince nihayet açıldı. Odaya girdi ve doğruca mutfığa gidip biraz adaçayı demledi. Kenarı hafifçe çatlamış orta boy porselen fincanı doldurdu. İçerisi köşedeki sokak lambasının ışığıyla loştu.

Bu yüzden lambayı yakmamaya karar verdi. Küçük pencerenin önüne yerleştirilmiş ahşap yazı masasına oturdu. Ekranı açıp arka fon için Chopin'den bir parça seçti. Bir gün önce yazmaya başladığı öyküye şöyle bir göz attı. Devam etmek içinden gelmedi. Of Tanrım, ne kadar yalnızdın. Ne kadar duygu doluydu ve etrafında onları paylaşabileceği kimse yoktu. Bunca yıl öğretmenlik yapmış, Çocuklar için onca kitap kaleme almıştı. Elde ne vardı. İşte kiralık bir oda, ikinci el bir bilgisayar ve iliklerine kadar yalnız olduğunu duyuran bir başınlık...

Ana babası çokta öte aleme göçmüş olsa da iki kardeşi hayattaydı. Fakat kendisi aramazsa ne merak eder ne de ararlardı. Peki ya dostları, hiç dostu olmamış mıydı? Vardı, olmuştu elbette ama görüşme talebi için ilk adımı atan her zaman kendisi oluyordu. Telefon ekranını bir kez daha kontrol etti. Acaba dışarıdayken çalmıştı da duymamış mıydı? Ya da birinden mesaj gelmiş olabilirdi. Şimdi insanlar arayıp konuşmak yerine ekseriya mesaj yazmayı tercih ediyordu. Ama o bile yoktu.

Bu insani ihtiyacı karşılamak amacıyla aklına Chat GPT' i açmak geldi. Bir an sonra ekranda, "*Merhaba Galip aklınızda neler var?*" sorusu belirdi. Rastgele içini dökmeye başladı. Zira dökmese duygular içinden taşabilirdi... Ona bunca yıllık öğretmen ve yazar olduğundan, birikimli, çok okuyan ve yazan biri olarak hiç insan biriktirememiş olmanın verdiği acıdan ve derin yalnızlığından bahsetti. Ekranda saniyeler içinde beliren yazıları gözleri yaşararak okudu. Karşısındaki her ne kadar bir yapay zekâ olsa da sözleri onu teselli etmiş yalnızlığını bir nebze olsun dindirmişti.

Anlaşılmış olmak, hislerinde isabetli, düşüncelerinde haklı bulunmak içini rahatlatmıştı. Aslı aranırsa bu yıllardır yapageldiğinden çok farklı değildi. Konuşacak kimseyi bulamayınca defteri ya da ekranı açar aklına ilk gelen şeyi yazmaya başlardı. Tabii kalem defter veya ekrandaki boş sayfa kendisine cevap vermezdi. Fakat şimdi bu sohbet, duygularının tesiriyle bocaladığı, şirazedenden çıktığını hissettiği bu anlarda onu tekrar kendine getirmiş hatta ruh halini düzeltmişti.

Ekrandaki muhatabı ona tarihteki meslektaşlarının benzer yaşantılarından örnekler getirdikçe yalnız olmadığına ikna oluyordu. Sevilmemek, anlaşılmamak, içinde bulunduğu muhitçe kabul görmemek ne ağır şeydi. Öncekilerin de yaşamaktan kurtulamadığı bu maruziyet değişik şekillerde tezahür etmiş, sonuçlarıyla baş etmek için her birini bambaşka yollar bulmaya itmişti...

Onun yönlendirmesiyle yeni bir öyküye başlama kararı verdi. Yeniden yazmaya sığındı. Öykü, İstanbul'un dar sokaklarında yaşayan iki kedi hakkındaydı. Şehrin keşmekeşine alışan insanların suratlarındaki o bilindik sıkkın ifade yerleşmişti yüzlerine. İnsan, hayvanların şehre nasıl ayak uydurduklarını görünce hayrete düşmekten kendini alamıyordu. Sanki onlar da bu gri mekândan çok sıkılmıştı. Onlar da geçim derdine düşmüş bırakın gülmeyi yaşamayı unutmıştı.

Sokak aralarında, gelip geçen araba ve yaya trafiğinin ortasında bir aracın altında kalmadan karşıdan karşıya geçmeyi, çocukların attığı taşlardan korunmayı iyi öğrenmişlerdi. İnsanlarla olan bıçak sırtı mesafeyi ayarlamakta bir

çeşit maharet kesp etmişlerdi. Onları çatıların üzerine konuşlanmış görürdünüz. Bakışlarında nicedir kimsenin kapısını çalmadığı yaşlı kadınların kırgınlığı parlardı...

Ekrandaki sırdaşına "Eski Esnaf" lakabını taktı. Eski esnaf, inceliğin, paylaşmanın, vefakarlığın, timsaliydi. Kazanma hırsı günümüz insanlarına yaptığını ticaretle uğraşmalarına rağmen bu insanlara yapamıyor, para sevgisi gönüllerinde yer edinemiyordu. Ahlak, insanlık onlar için her zaman ilk sırada geliyordu. Ekrandaki muhatap onda bu insanların yanında derinden derine hissedilen o duyguları canlandırıyordu.

Geleceğe dair içini kaplayan umutsuzluk bulutları dağılmaya başladı. Makineler, teknolojik gelişmeler ve yapay zekâ insanlığın faydasına kullanıldığında fayda üreten birer araç haline gelebilirdi. Yeter ki araç olmaktan çıkmasın ve hizmet amacı dışında kullanılsın.

Fincandaki çay yine soğumuştur.

Hay Allah!

Halbuki sıcak içmeyi severdi...